

§ 16 Miljøgodkendelse af
Bækgård,
Ågårdsholmvej 10, 7870 Roslev
v/ Erik Krogh Kristensen

efter § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1486 af 04/12/2009).

Meddelt den 13. juni 2014

Miljøgodkendelse til udbringning af husdyrgødning på harmoniarealer.

Godkendelse af husdyrbrug i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK nr. 1486 af 4. december 2009) og Miljøbeskyttelsesloven (LBK nr. 1757 af 22. december 2006).

Ejer, ansøger, kontaktperson og bedrift:

Navn:	Erik Krogh Kristensen
Adresse:	Ågårdsholmvej 10, 7870 Roslev
Telefon:	97 571 791
CVR-nummer:	11334679

Konsulent:

Navn:	Landbo Limfjord, Anders Lehnhardt
Adresse:	Resenvej 85, 7800 Skive
Telefon:	96 153 008

Vigtige datoer:

Godkendelsen er meddelt den	13. juni 2014	Klagefristen udløber den	11. juli 2014
------------------------------------	----------------------	---------------------------------	----------------------

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

Der er tale om en ansøgning om godkendelse af udbringningsarealer tilhørende bedriften på Ågårdsholmvej 10, 7870 Roslev efter husdyrlovens § 16, for at kunne udbringe husdyrgødning, som modtages fra den miljøgodkendte bedrift på Ågårdsholmvej 3, 7870 Roslev. Der søges om godkendelse af i alt 14,86 ha udbringningsarealer.

Den ønskede udbringning af husdyrgødning er godkendelsespligtig, da arealerne ikke er robuste. Alle arealerne afvander til Løgstør Bredning, hvor dyretrykket er stigende og alle arealer ligger i nitratklasse 3.

Godkendelsen er udarbejdet af:

Skive Kommune

Natur og Miljø

Rådhuspladsen 2

7800 Skive

Tilsynsmyndighed:

Skive Kommune

Natur og Miljø

Rådhuspladsen 2

7800 Skive

Sagsbehandler: Marianne Dyhrberg

Kvalitetskontrol: Nina Sohn Hansen

Indholdsfortegnelse

1. ANSØGNING OG GODKENDELSE	5
1.1. Ansøgning	5
1.2. Godkendelse.....	5
2. GENERELLE FORHOLD.....	6
2.1. Drift	6
3. UDBRINGNINGSAREALER	7
3.1. Udbringningsarealer generelt.....	7
3.2. Naturbeskyttelse og ammoniakfordampning	8
3.3. Udvaskning af nitrat og fosfor.....	9
3.3.1. Udvaskning af nitrat og fosfor til overfladevand	9
3.3.2. Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand	11
4. RENERE TEKNOLOGI OG BAT	12
5. DRIFTSKONTROL.....	13
6. KONKLUSION	14
7. GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING	15
7.1 Godkendelsens gyldighed	15
7.2 Offentliggørelse, klagevejledning og gebyrer for klage.....	15
7.3 Parter der har fået udkast til godkendelse i høring,	16
7.4 Underretning om godkendelsen	16
Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning	17
Bilag 2. Udbringningsarealer	18
Bilag 3. Vurdering af N og P til overfladevand.....	19
Bilag 4. Udbringningsarealer og natur	23
Bilag 5. Udbringningsarealer og nitratklasser	24

1. ANSØGNING OG GODKENDELSE

1.1. Ansøgning

Erik Krogh Kristensen har søgt om miljøgodkendelse af udbringningsarealer tilhørende CVR nr. 11334679 for at kunne udbringe husdyrgødning fra husdyrbruget på Ågårdsholmvej 3, 7870 Roslev.

Ansøgningen har skemanummer nr. 62013, og er første gang modtaget via www.husdyrgodkendelse.dk af Skive Kommune den 5. marts 2014.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug

- LBK nr. 1486 af 04/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- BEK nr. 1280 af 08/11/2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.2. Godkendelse

I henhold til § 16 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug meddeles hermed godkendelse til afsætning af husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer vist i bilag 1 og som angivet i IT-ansøgningsskema nr. 62013.

Skive Kommune gør opmærksom på, at ansøger fortsat er forpligtet til at overholde den til enhver tid gældende lovgivning.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er:

- hensyntagen til overfladevand og natur, herunder
 - områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer
 - internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder)
 - områder særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkninger
- beskyttelse af jord og grundvand

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Drift

VILKÅR

Godkendelse

- 1.** Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på Ågårdsholmvej 10, 7870 Roslev. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.

Salg/ophør

- 2.** Ved selskabets overdragelse eller ved ophør af selskabets aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- 3.** Godkendelsen bortfalder såfremt leverancer af husdyrgødning fra tilladte eller godkendte brug ophører.

VURDERING

Ansøger gøres opmærksom på, at der er anmeldeligt til tilsynsmyndigheden i tilfælde af at der sker uheld, som medfører forurening.

Ansøger gøres opmærksom på, at ændringer i markdriften, som ikke er beskrevet i ansøgningsskema 62013 og medfølgende bilag kan være omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Sådanne ændringer kan eksempelvis være udskiftning af udbringningsarealer, anvendelse af anden husdyrgødning end de søgte mængder svinegylle samt væsentlige ændringer i dyrkningspraksis. Bedriften skal i så fald søge om godkendelse af den ønskede ændring og meddeles godkendelse eller tilladelse af Skive Kommune inden ændringen må påbegyndes.

Udbringningsarealer, som er omfattet af denne godkendelse ses i bilag 1.

3. UDBRINGINGSAREALER

3.1. Udbringningsarealer generelt

VILKÅR

4. **Nabohensyn** Der må ikke udbringes husdyrgødning på mærkedage (runde fødselsdage, konfirmationer, bryllupper, sølvbryllupper o.lign.), som bliver meddelt bedriftens ansvarlige 2 uger forinden.

Miljøteknisk Beskrivelse

Bedriftens udbringningsarealer har en udstrækning på 14,86 ha.

Der udbringes svinegylle svarende til 15 DE på ejede og forpagtede arealer, som produceres på bedriften Ågårdsholmvej 3.

Ingen af arealerne er bynære.

Bedriften råder endvidere over 2,36 ha som anvendes til afgræsning/slæt. Arealerne indgår ikke som harmoniarealer på bedriften.

Vurdering

Udbringningsarealerne anvendes til udbringning af svinegylle fra miljøgodkendt bedrift.

Afsætning af gødning til tredjemandsarealer der ikke er robuste kræver at der udarbejdes en godkendelse efter husdyrlovens § 16.

Arealerne som skal modtage husdyrgødning er placeret i opland med stigende dyretryk (Løgstør Bredning) og ligger i nitratklasse 3.

Vurdering af arealerne i forhold til overfladevand og grundvand kan ses af de efterfølgende afsnit.

Formålet med vilkåret i dette afsnit er at forebygge unødige gener fra udbringning af gylle, samt at forebygge forurening som følge af udbringning af gylle.

Der henvises i øvrigt til husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10, § 28 stk. 1. Heraf fremgår det bl.a., at husdyrgødning ikke må udbringes på lørdage, samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Af husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10, § 28, fremgår det endvidere, at udbringning af flydende husdyrgødning kun må ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi der er omfattet af stk. 3, eksempelvis kan nævnes forsurening af gyllen inden eller under udbringning.

Ydermere må husdyrgødning, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord, og der er også visse restriktioner på udbringning på arealer tæt på overfladevand, hvor terrænet hælder mere end 6 grader.

Det vurderes, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler i tilstrækkelig grad sikrer, at der tages de nødvendige hensyn til berørte omkringboende og natur og miljø. Der er dog sat vilkår om at tage særligt hensyn til anmeldte mærkedage med det formål at ansøre til godt naboskab.

Ændringer i udbringningsarealerne eller aftaler om tilførsel af husdyrgødning skal anmeldes til kommunen inden de iværksættes.

3.2. Naturbeskyttelse og ammoniakfordampning

Vilkår

Ingen

Vurdering

Forhold til beskyttet natur - § 3-arealer

Af natur i nærheden af udbringningsarealerne er der en lille sø beliggende i mark 1-0. 150-600 m nord-nordvest for arealerne er der langs Hinnerup Å en række kulturrenge og moser omfattet af naturbeskyttelse efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Det vurderes ikke, at driften af arealerne vil få væsentlig betydning for de pågældende naturtypers bevaringstilstand.

Forhold til Natura 2000-områder strengt beskyttede arter (bilag IV arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Medlemslandene skal dels udpege og forvalte bestemte naturområder (Natura 2000-netværket).

Det nærmeste Natura 2000-område er Risum Enge-Selde Vig, der ligger 5-6 km nord for udbringningsarealerne. Fordampning fra udbringningsarealerne vurderes ikke at få væsentlig betydning for bevaringsstatus hos Natura 2000-områdets naturtyper og arter.

Reglerne omfatter en generel beskyttelse af bestemte arter også udenfor Natura 2000-områderne. Den generelle beskyttelse skal bl.a. sikre arterne mod at blive slået ihjel, eller at deres levesteder beskadiges eller ødelægges. EU-domstolen har i flere domme understreget, at artsbeskyttelsen tillægges stor betydning for EU og skal fortolkes restriktivt.

Beskyttelsen gælder de arter, der står på bilag IV i Habitatdirektivet. Ca. 35 arter findes i Danmark. I den nordlige del af Salling er registreret op 8 af disse arter (Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007). Det drejer sig om flg. arter:

- Damflagermus
- Vandflagermus
- Sydflagermus
- Odder
- Markfirben
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Strandtudse

Projektet vurderes ikke at få betydning for de damflagermus og vandflagermus, der fouragerer ved Hegnets Møllebæk og Hinnerup Å samt de fåtallige vandhuller, der findes i området.

Den ligeledes almindelige art sydflagermus vurderes ikke at blive berørt af driften på arealerne.

Der er en god bestand af odder i Hegnets Møllebæk og Hinnerup Å, driften på arealerne vurderes ikke at få betydning for artens forekomst, der er knyttet til vandløbene og de vandløbsnære arealer.

Markfirben er observeret i området. Driften af arealerne, hvor den sandsynligvis forekommer ændres ikke i forhold til den nuværende, så forholdene for arten vil være den samme.

Hvad angår padderne vurderes projektet ikke at få væsentlig betydning, da driften ikke ændres på de arealer, hvor de forekommer.

3.3. Udvasning af nitrat og fosfor

Vilkår

5. **Dyretryk** Der må ikke udbringes mere end 1,01 DE/ha på bedriftens udbringningsarealer
6. **Udledning af kvælstof** Der må på ejede og forpagtede arealer maksimalt udsprede 1365 kg N årligt i form af svinegylle svarende til 15 DE.
7. **Udledning af fosfor** Der må på ejede og forpagtede arealer maksimalt udsprede 350 kg P årligt i form af svinegylle svarende til 15 DE.
8. **Efterafgrøder** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 6 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.
9. **Fosforoverskud** Udbringningsarealerne må i gennemsnit drives med et maksimalt årligt fosforoverskud på 8,5 kg P/ha/år i husdyrgødning i overensstemmelse med ansøgningen.

3.3.1. Udvasning af nitrat og fosfor til overfladevand

Miljøteknisk beskrivelse

Udbringningsarealerne afvander til Løgstør Bredning.

Alle 14,86 ha ligger indenfor nitratklasse 3. De ligger udenfor fosforklasser, da fosfortallene er under 4 og de ligger udenfor NFI-områder.

Vurdering

Kvælstof generelt

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Af ansøgningen fremgår det, at der udbringes i alt ca. 1365 kg N på ejede og forpagtede arealer.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Løgstør Bredning og der afvandes via Hinnerup Å, enten direkte eller via tilløb.

Kystvandsoplandet Løgstør Bredning indeholder flere habitatområder (se bilag 3) og oplandet har stigende dyretryk, jf. seneste dyretrykstal.

Ansøger har påvist, at der med denne ansøgning ikke vil blive udledt større koncentrationer af kvælstof til overfladevand end et planteavlsbrug.

Det fremgår af ansøgningen, at den maksimalt tilladte årlige udvasning af kvælstof til overfladevand er 42,5 kg N/ha svarende til planteavlslsniveau, hvor den reelle udvasning er 42,5 kg N/ha i ansøgt drift.

Dyretrykket må ligge på 1,01 DE/ha. Der anvendes 6 % ekstra efterafgrøder udover de gældende generelle krav som virkemiddel til at nedbringe kvælstofudledningen.

Fosfor generelt

Det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal.

Arealerne ligger i område kortlagt som fosforklasse I/III jf. arealinfo, men da fosfortallene ligger under 4, er arealerne automatisk sat til at ligge i fosforklasse 0.

Af ansøgningen fremgår det, at der udbringes i alt ca. 350 kg P på ejede og forpagtede udbringningsarealer. Maksimalt tillades et fosforoverskud i gennemsnit på bedriften jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk på 8,5 kg P/ha/år. Der er beregnet et negativt fosforoverskud, hvorfor beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor er overholdt.

Der er endvidere foretaget en vurdering af om der er risikoarealer i forhold til transport af fosfor fra marken til fosforfølsomme søer.

Ingen af arealerne ligger i opland til større fosforfølsomme søer.

Skive Kommune vurderer i denne sag, at reguleringen i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af gødning på stærkt skrånende arealer mod vandløb, søer og til kystvand, er tilstrækkelig til at begrænse den erosionsmæssige fosforafstrømning til vandmiljøet, hvorfor der ikke stilles vilkår.

Konkret vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt skal der ses på den eventuelle skade projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis skaden vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre skadesvirkning på overfladevand, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt.

Principperne for vurdering af nitratsens skadevirkning overføres i Miljøstyrelsens vejledning til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevand.

Udbringningsarealerne ligger i kystvandsoplandet til Løgstør Bredning, hvor de afvander via Hinnerup Å.

Kystvandsoplandet Løgstør Bredning indeholder habitatområde nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, habitatområde nr. 29 - Dråby Vig og habitatområde nr. 221 - Rissum Enge og Selde Vig, samt fuglebeskyttelsesområde nr. 12 - Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage og fuglebeskyttelsesområde nr. 26 - Dråby Vig.

Skive Kommune kan med henvisning til de vurderinger og beregninger som er specificeret i bilag 3 afvise, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste Natura 2000 områder, og det kan grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at Natura 2000 områder som ligger længere væk vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

De vigtigste konklusioner i bilag 3 er følgende:

- Antal dyr i oplandet til Løgstør Bredning har ifølge Miljøstyrelsens oversigt over udvikling i husdyrtrykket siden 2007 været stigende. Da alle udbringningsarealerne ligger i oplande med stigende husdyrtryk, må udvaskningen fra arealerne ikke overstige den udvaskning som kommer fra et planteavlsbrug uden husdyrgødning. Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser at udvaskningen fra et planteavlsbrug ligger på 42,5 kg N/ha/år. Da udvaskningen ved det ansøgte projekt er på 42,5 kg N/ha/år, vurderer Skive Kommune at det omhandlede projekt lever op til de opstillede forudsætninger, således at projektet, i kumulation med andre planer eller projekter, ikke skader Natura 2000 områder.
- Skive Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en væsentlig øget nitratudvaskning fra de aktuelle oplande siden 1. januar 2007.
- I bilag 3 er beregnet at kvælstof- og fosforudvaskningen fra udbringningsarealerne hver især vil udgøre væsentlig mindre end 5 % af den samlede næringsstofbelastning på Løgstør Bredning, og projektet lever op til Miljøstyrelsens forudsætninger og vil således ikke i sig selv skade Natura 2000 områder.

3.3.2. Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand

Vilkår

Ingen

Miljøteknisk beskrivelse

Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, indenfor indsatsplanområder eller beskyttelseszoner omkring almene vandværksboringer.

Vurdering

Der vurderes ikke at være nogen væsentlig påvirkning af grundvandsressourcen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning som ansøgt på de pågældende udbringningsarealer. Det generelle beskyttelsesniveau for grundvand, jf. godkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

4. RENERE TEKNOLOGI OG BAT

Vilkår

Ingen

Miljøteknisk beskrivelse

Markdriften tilrettelægges således, at den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og overfladisk afstrømning undgås.

Der føres journal over udbringning af handels- og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

I mark- og gødningsplaner tages der hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler og foregår i videst mulig omfang efter principperne om "Godt landmandsskab", hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder m.v.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes i veletablerede afgrøder, nedfældes i sort jord og på græs, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne og der sikres hurtig optagelse i planterne.

Der udbringes ikke gylle på vandmættede, oversvømmede, frossen eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb. Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 % mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Vurdering

Ifølge BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræbrug er det BAT at måle indholdet af næringsstoffer i gødningen, at tilpasse gødningsmængden i forhold til arealet og afgrøderne, at undgå at udsprede gødning på vandmættet, oversvømmet eller snedækket mark, at undlade tilførsel af gødning på stærkt skrånede arealer, at undlade udsprede i nærheden af vandløb, at sprede gødning umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstoffoptag forekommer, at undgå lugtgener hos naboer ved at sprede gødning i dagtimerne og undgå udsprede i weekenderne, at tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne, at nedharve fast gødning og i det hele tage at nedbringe ammoniakemissionen fra markerne ved valg af bedst tilgængelige og anvendelige udbringningsteknologi.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med gyllen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand.

En stor del af de virkemidler, der kan reducere udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand og begrænse ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (herunder forbud mod udbringning 200 m fra byområder i weekend og på helligdage)

- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Al udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning, dog med undtagelse af husdyrgødning der er behandlet ved en teknik opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.
- Forbud mod udbringning af bl.a. flydende husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord og
- Forbud mod udbringning af bl.a. husdyrgødning på skrån timer med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, søer eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbet, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande, med enkelte undtagelser.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på fx vintersædafgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

På Ågårdsholmvej 10 har man endvidere tilkendegivet at anvende princippet "Godt landmandsskab", hvor der tages hensyn til naboer i forbindelse med driften.

Skive Kommune har derfor vurderet, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne under Ågårdsholmvej 10 vil være i overensstemmelse med branchenormerne for udbringning af husdyrgødning ved lignende husdyrbrug af tilsvarende størrelse, når reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

5. DRIFTSKONTROL

Vilkår

10. Egenkontrol Virksomheden skal løbende registrere følgende:

- Dokumentation for at udbringningsarealerne dyrkes med 6 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav, for eksempel via gødningsregnskabet.

11. Dokumentation Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

Vurdering

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at give ansøger mulighed for selv at kontrollere, om arealdriften er i overensstemmelse med godkendelsens vilkår, samt at sikre, at den nødvendige dokumentation herfor kan forevises ved tilsyn.

Skive Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at udbringningsarealerne ikke tilføres flere næringsstoffer end angivet i ansøgningen.

6.KONKLUSION

Under bedriften på Ågårdsholmvej 10 drives i henhold til ansøgningen ca. 15 ha udbringningsarealer. Derudover drives 2,28 ha som græsningsarealer/slæt.

Den ansøgte drift af arealerne vurderes samlet set ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger eller gener for lokale naturområder og omkringboende, hvis vilkårene i denne godkendelse efterkommes.

Det søgte vurderes ikke at give anledning til skadevirkning på udpegningsgrundlaget i internationale beskyttelsesområder eller på overfladevand eller grundvand.

Udkast til miljøgodkendelsen har været sendt i høring hos Erik Krogh Kristensen, Ågårdsholmvej 10, Roslev som er ejer af bedriften. Konsulent Anders Lehnhardt, Landbo Limfjord har også haft udkast i høring inden miljøgodkendelsen er meddelt.

7. GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

7.1 Godkendelsens gyldighed

Godkendelsen skal udnyttes senest 2 år fra dens meddelelse

Såfremt ansøger oplyser at godkendelsen ikke længere ønskes udnyttet, vil den bortfalde.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 41.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 53, stk. 2 til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og Miljøbeskyttelsesloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser og anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Skive Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal altid være adgang for de personer, der af Skive Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

7.2 Offentliggørelse, klagevejledning og gebyrer for klage

Denne miljøgodkendelse vil blive annonceret på Skive Kommunes hjemmeside, skive.dk

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Skive kommune i hænde senest den på side 2 angivne dato.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Skive Kommune, Rådhuspladsen 2, Postboks 509, 7800 Skive.

Såfremt der indgår en klage, og Skive Kommune ønsker at fastholde sin afgørelse om godkendelse, skal kommunen senest 3 uger efter klagefristens udløb fremsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af sagens akter samt en udtalelse fra kommunen med sine bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Samtidig med fremsendelse af klagen sender kommunen kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, hvis Skive kommune modtager en klage.

Der er fastlagt et klagegebyr. Klagegebyrets størrelse fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside – www.nmkn.dk

Når klagen er modtaget i Natur- og Miljøklagenævnet, fremsender Natur- og Miljøklagenævnet en opkrævning på gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet fastsætter altid en frist på 14 dage til betaling af gebyret. Er gebyret ikke modtaget i Natur- og Miljøklagenævnet inden fristens udløb, afvises klagen.

Husdyrbruget vil kunne udnytte miljøgodkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, med mindre nævnet bestemmer andet. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

7.3 Parter der har fået udkast til godkendelse i høring,

Udkast til godkendelse har ikke været sendt i høring hos andre end ansøger, da det vurderes at afgørelsen ikke vil være til ugunst for naboer.

7.4 Underretning om godkendelsen

Følgende, udover ansøger, er underrettet om godkendelsens meddelelse:

- Sundhedsstyrelsen, midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Skive, skive@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet i Region Limfjord Syd, a.e.oppel@vip.cybercity.dk
- Dansk Ornitologisk forening, natur@dof.dk; skive@dof.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Kulturarvsstyrelsen, post@kulturarv.dk
- Anders Lehnhardt, ale@landbo-limfjord.dk

Godkendelsen er udarbejdet af:

- Skive Kommune

Med venlig hilsen

Teamleder, Natur
Per Nørmark

Marianne Dyhrberg
Miljøingeniør

Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning

Vilkår

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- *Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen*
- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere*
- *Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning*
- *Vejledning nr. 1/2009 til bkg. om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler*
- *Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug*
- *Vejledning nr. 6/2005 Om Håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven*
- *Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug (dec. 2006) samt*
- *“Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde” udgivet af FMK*

Lovgivning

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4/12 2009), kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- *Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.*
- *Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald.*
- *Bek. nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.*
- *Bek. nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter*
- *Bek. nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft*
- *Bek. nr. 825 af 26. juni 2013 om uddannelse af erhvervsmæssige brugere af plantebeskyttelsesmidler og af ansatte hos forhandlere af plantebeskyttelsesmidler*
- *Bek. nr. 1088 af 6. september 2013 om bekæmpelsesmidler.*
- *Bek. nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.*
- *Bek. nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.*
- *Skive Kommunes regulativ for erhvervsaffald.*

Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter.

Bilag 2. Udbringningsarealer

Bilag 3. Vurdering af N og P til overfladevand

Vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt, skal der ses på den eventuelle negative påvirkning projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis projektet vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Bedriftens påvirkning på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning¹ om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande. Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for graden af påvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et markbrug vurderes ikke at medføre negativ påvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Principperne for vurdering af nitrats skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Udbringningsarealerne afvander til Løgstør Bredning via Hinnerup Å.

Kystvandsoplandet Løgstør Bredning indeholder habitatområde nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, habitatområde nr. 29 - Dråby Vig og habitatområde nr. 221 - Rissum Enge og Selde Vig, samt fuglebeskyttelsesområde nr. 12 - Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage og fuglebeskyttelsesområde nr. 26 - Dråby Vig.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Naturtyper:

Sandbanke (1110), Vadeflade (1140)*, Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Kystklint/klippe (1230), Enårig strandengsvegetation (1310), Strandeng (1330), Forklit (2110), Hvid klit (2120)*, Grå/grøn klit (2130), * Klithede (2140), Havtornklit (2160), Grårisklit (2170), Klitlavning (2190), * Enebærklit (2250), Søbred med småurter (3130), Kransnålalge-sø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Kalkoverdrev (6210)*, Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410)*, Kildevæld (7220), Riggær (7230), Bøg på mor (9110), Ege-blandskov (9160), Stilleke-krat (9190)*, Skovbevokset tørvemose (91D0)*, Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

Havlampret (1095), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 29 - Dråby Vig

Naturtyper:

Vadeflade (1140), * Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Enårig strandengsvegetation (1310), Strandeng (1330), Kalkoverdrev (6210), * Surt overdrev (6230), * Kildevæld (7220), Riggær (7230).

¹ [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Arter:

Stavsild (1103), Odder (1355), Spættet sæl (1365).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 221 – Rissum Enge og Selde Vig

Sandbanke (1110), Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Strandeng (1330), Grå/grøn klit (2130), Næringsfattig sø (3130), Næringsrig sø (3150), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Riggær (7230).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 12 – Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Sangsvane (T), Kortnæbbet gås (T), Pibeand (T), Hvinand (T), Toppet skallesluger (T), Dværgterne (Y).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 26 – Dråby Vig

Lysbuget knortegås (T), Klyde (Y), Hjejle (T), Havterne (Y).

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning i kumulation med andre planer og projekter må antal dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, ikke have været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til udvaskning af næringsstoffer, der har givet anledning til en øget udvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette også inddrages i vurderingen.

Ved vurderingen af om forudsætningerne for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer er opfyldt samt hvorvidt et projekt har en væsentlig påvirkning på et Natura-2000 område, skal der ses på udviklingen i antal dyreenheder indenfor et opland. Dette følger også af Miljøstyrelsens vejledning.

Som supplement til Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af nitrat til overfladevand, bliver der årligt bearbejdet og offentliggjort nye data for udviklingen i antallet af dyreenheder indenfor kystoplandene i Danmark. De offentliggjorte data er baseret på CHR-tal.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2012 i kystvandsoplandet Løgstør Bredning steget med 1,5 %.

Da dyretrykket ifølge CHR data er stigende i oplandet skal udvaskningen fra husdyrbruget svare til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget har via beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug.

Meddelte miljøgodkendelser og tilladelser som endnu ikke er taget i brug, men som stadig kan udnyttes, kan af gode grunde ikke være med i opgørelserne af udviklingen i antallet af dyreenheder. Det samme gælder nedlagte dyrehold, siden status i udviklingen sidst er opgjort. Skive Kommune har endnu ikke det fulde overblik over, hvor mange godkendte dyreenheder i godkendelser og tilladelser, som endnu ikke er udnyttet indenfor de enkelte kystvandsoplande. Det vurderes, at de endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser ikke at være af et sådant omfang, at det vil føre til en stigning i antallet af dyreenheder. Eventuelt nedlagte brug siden årsskiftet vil yderligere trække udviklingen i antallet af dyreenheder i nedadgående retning.

Skive Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 skulle være sket en øget belastning med næringsstoffer fra andre kilder i kystoplandet til Løgstør Bredning.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i kumulation med andre planer og projekter vurderes således at være overholdt.

Vurdering af projektets påvirkning i sig selv

Limfjorden er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det jf. DMU's rapport nr. 787 have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofftilførslerne flyttes 'indad' i

fjorden. Det nævnes direkte i rapporten, at man ikke i Limfjorden bør flytte tilførsler fra de ydre dele af fjorden til de sydlige dele af fjorden. Løgstør Bredning vurderes ikke at kunne karakteriseres som et lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitrat- og fosforudvaskningen ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning.

Efterfølgende beregninger er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning.

Nitrat til Løgstør Bredning

Oplandsberegning:	
Samlet opland	57.900 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal)	35.500 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland	0-50 % (middel: 25 %)
Standartudvaskning, sandjord:85 kg N/ha/år og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,75 *x 35.500)	2.263.125 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,75* x 22.400)	168.000 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	2.431.125 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealer	0-50 (middel: 25 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	14,86 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (14,86 x 0) x 75 %	0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Løgstør Bredning	0

*1 - (25/100) = 0,75

Fosfor til Løgstør Bredning

Oplandsberegning	
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	14,86 ha
Overskud per hektar	8,5 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	0,43 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	6,32 kg P
Samlet belastning i oplandet**	25.293 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,03 %

** Frem for at lave en opsplittning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Skive Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2005 – 2009 i tabel 2.2.9 i 'Forslag til vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 332.800 kg P.
- Oplandet til Løgstør Bredning udgør 7,6 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Løgstør Bredning, er taget 7,6 % af 332.800 kg P.

Vurdering af risikoarealer

I forhold til udledning af fosfor til vandmiljøet, skal der endvidere anlægges en landskabsmæssig risikobetragtning. De vigtigste elementer der bør inddrages er, afstand til vandløb/sø, topografi herunder arealernes hældning, jordtype, dræning og fosfortal.

Ingen af arealerne ligger i opland til fosforfølsom sø.

Det vurderes at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om udbringning på skrånende arealer er tilstrækkelig regulering til at begrænse den overfladiske afstrømning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Samlet vurdering af projektets påvirkning i sig selv

Husdyrbrugets arealer udgør en meget lille del af kystvandsoplandets samlede areal, og husdyrbrugets påvirkning af vandområderne udgør under 5 % af den samlede nitrat- og fosforbelastning til kystvandsområdet Skive Fjord.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv vurderes på baggrund af ovenstående at være overholdt.

Konklusion

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstof- og fosforbelastningen fra markbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som ligger indenfor det pågældende kystområde, væsentligt.

Da det på baggrund af ovenstående vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

Bilag 4. Udbringningsarealer og natur

Bilag 5. Udbringningsarealer og nitratklasser

